

שפת אמת למועדים

ארעי שהוא קבע

הרב אפרים ולץ

שפ"א סוכות תרנ"ג

איתא בגמ' מחלוקת אי סוכה דירת ארעי או קבע. ונראה דשניהם לדבר אחד נתכוונו. דודאי המצוה הוא צא מדירת קבע ושב בדירת ארעי. כענין שכתוב בחרתי הסתופף בבית אלקי כו'. אבל צריכין להאמין ולידע כי זאת הדירת ארעי הוא הקביעות ועיקר החיות לכל המקומות. וזה עצמו המכוון שיהי' הדירת ארעי קבע יותר מכל הדירות קבועין שבעולם.

כי בסוכות הושבתי הוא שהוציאנו הקב"ה ממצרים להיות בני חורין. ועיקר החירות שלא יהי' הנפש מקושר אל הגשמיות ויוכל לצאת מדירת קבע. וזהו ב' הפירושים סוכות ממש עשו להם או ענני כבוד. ושניהם אמת שע"י שיצאו למקום מדבר ויצאו מדירת קבע לארעי לכן סבבם בענני כבוד.

שפ"א סוכות תרל"ז

מה יקר חסדך אלקים ובני אדם בצל כנפיר יחסיון. בנ"י אחר שזכו בדין בר"ה ויוה"כ. ואעפ"כ מיחלים לחסדי ה' מצד יקרת חסד אלקים. כי יודעין הם שאין שיעור לחסדי ה'. ואין דמיון מה שהקב"ה משפיע בחסדו ממה שיכולין לזכות במעשה עצמו. אמנם ודאי מי שזוכה במעשיו יכול אח"כ להפיק רצון מה' לזכות לחסדו. כי מי שמבקש חסד בעבור שחטא וצריך לחסד ע"ז נאמר חסד לאומים חטאת.

ולכאורה מה שמחה זו לבנ"י הלא הוא רק נגד ע' אומות כידוע. אך הוא כנ"ל שהם שמחין בחסד ה' מצד זה שאינם צריכין לחסד. ולכך יכולין לקבל החסד כראוי. שאף שיש לתלות במעשיהם מבקשין רק מתנת חנם. אלו אין בושין רק מקבלין החסד בשמחה רבה כנ"ל. למשל יש מזמין אורח מצד שאין לו לאכול. ויש מזמין אורח לכבדו אף שאינו צריך לו והוא רק לכבדו.

וזהו ג"כ הטעם שסוכות אחר ר"ה ויוה"כ. ע"י שבנ"י זכו בדין ואעפ"כ שמחין ומצפין לחסד ה' מצד יקרת חסד אלקים בעיניהם. והוא תשובה מאהבה.

שפ"א סוכות תרל"ד

ענין סוכה כמו חופה שגומרת הקנין אשה לבעלה. בסוכות הושבת. כי ביציאת מצרים נתקדשו בני"י להשי"ת כמ"ש אני ה' מקדשכם המוציא אתכם כל'. ועל זה יש קטרוג שיהיו בני"י מבוררין להיות קנין להשי"ת יותר מכל הברואים. וע"ז כתיב ולמקנהו עשה סוכות. וכ' הפורס סוכת שלום פריסה לשון פרס וחלק כמ"ש חלק ה' עמו שבחר לו השי"ת חלק מהנבראים.

שפ"א סוכות תרל"ו

וחד"ל אמרו ד' מינים נגד האנשים שבישראל שיש להם טעם וריח וטעם או ריח ובלי טעם ובלי ריח כו' ושיהי' כולם אגודה אחת כו'. כי באמת מה הפרש לפני המקום ב"ה בין הגדול או הפחות שבישראל לפי גודל רוממותו ית' מצד שבחר בישראל. ולכן זה העיקר לבטל עצמו תוך כלל ישראל ואז מעלה טעם וריח לפני הקדוש ברוך הוא....
ענין אחר דכתיב מורשה קהלת יעקב שהתורה בירושה לכלל ישראל. כי על היחיד איתא שאינה ירושה לך כמ"ש במ"א. וסוכות נקרא חג האסיף שבו מתיחדין בני"י להיות אחד וכן ענין הלולב כדאיתא במדרש. ובאמת אחר ר"ה ויוהכ"פ שנטהרו כל הלבבות יכולין כל אחד להכניס עצמו בכלל ישראל.